

УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

Навчально-науковий інститут педагогіки, психології, менеджменту та освіти дорослих

Кафедра педагогіки, методики та менеджменту освіти

СИЛАБУС

ОСВІТНІ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДОЛОГІЇ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Харків 2022

Кафедра	Кафедра <u>педагогіки, методики та менеджменту освіти</u> Department of pedagogy, methodology and management of education http://pmpn.uipa.edu.ua/
Назва навчальної дисципліни	Освітні теорії та методології у педагогічній діяльності Educational theories and methodologies in pedagogical activity Навчальна дисципліна ведеться українською мовою
Рівень вищої освіти Освітній ступінь	Початковий (короткий цикл) Молодший бакалавр
Викладач (-і)	к. пед. наук, доцент, Наталя Юріївна Шемигон; <i>посилання на профайл викладача:</i> Google Академия https://scholar.google.com.ua/citations?user=34A7mkkAAAAJ&hl=uk ; ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6439-1245 контактний телефон: <u>0661277790</u> ; електронна пошта: <u>natalishemigon78@gmail.com</u> .
Сторінка дисципліни в системі дистанційної освіти УПА	https://do.uipa.edu.ua/course/view.php?id=4358
Консультації	Очні консультації: Онлайн-консультації: в системі дистанційного навчання/ чат дисципліни http://do.uipa.edu.ua/course/ Онлайн зустрічі щовівторка о 17.00 https://meet.google.com/rmk-zxgm-jpe

Коротка анотація до курсу - вивчення дисципліни «Освітні теорії та методології у педагогічній діяльності» відповідь на питання щодо завдань професійної освіти, функціонування системи освіти в Україні, світових тенденції розвитку освіти та їх впливу та інші. Завдяки вивченню даного курсу кожен здобувач освіти буде розуміти загальні закономірності і принципи процесу навчання; знати характеристики компонентів педагогічної системи. Слухачі курсу також, отримають здатність керувати навчальними проєктами на основі знання сутності функції, методологічної основи, логіки, структури процесу навчання; вміння аналізувати взаємодію педагогічної теорії і практики. Знання та розуміння логіки та методів навчання допоможе у майбутньому професійному житті за межами навчальної аудиторії, під час прогнозуванні власного професійного шляху.

Курс розрахований на здобувачів освіти, які хочуть розбиратися у основах педагогічних знань, законах та принципах, на яких базується професійне навчання та хочуть удосконалити soft skills (універсальні соціальні навички), а саме, здатність спрямовувати, прогнозувати та аналізувати власний шлях професійного розвитку.

Навчальна дисципліна у відповідності до стандарту забезпечує здобуття такої компетентності:
ФК 10. здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

1. Мета та цілі курсу - є формування здатності застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності на основі знань про основні категорії педагогіки; формувати у здобувачів освіти розуміння загальних закономірностей та принципів, на яких базується педагогічна діяльність. Розвинути здатність до системного мислення завдяки ознайомленню з методологічними основами, логікою та структурою процесу навчання.

2. Завдання навчальної дисципліни:

- 1.Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності;
2. Розуміння методів та логіки науково-педагогічного дослідження
3. Знання характеристики компонентів педагогічної системи України;
- 4.Вміння формулювати об'єкт, предмет, мету і завдання педагогічного дослідження;
- 5.Вміння використовувати понятійний апарат педагогіки

3. Формат навчальної дисципліни - змішаний (blended) – курс, очне навчання з супроводом у системі дистанційного навчання.

4. Результати навчання – вказуються результати навчання, що отримає здобувач після вивчення дисципліни

Очікувані результати навчання (ПР)	Складові результатів навчання
<p>ПР 17. Обґрунтовувати та застосовувати освітні теорії та методологію освітньої діяльності.</p>	<p>РН 17.1: здатність зберігати та примножувати, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку педагогіки, сутності процесу навчання як педагогічної системи, його функцій;</p> <p>РН 17.2: розуміти загальні закономірності і принципи процесу навчання; знати характеристики компонентів педагогічної системи;</p> <p>РН 17.3: здатність приймати обґрунтовані рішення на основі розуміння логіки науково-педагогічного дослідження та вміння формулювати об'єкт, предмет, мету і завдання педагогічного дослідження;</p> <p>РН 17.4: здатність застосовувати основні освітні підходи у педагогічній діяльності;</p> <p>РН 17.5: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями на основі розуміння шляхів індивідуалізації та диференціації навчання</p> <p>РН 17.6: здатність керувати навчальними проектами на основі знання сутності функції, методологічної основи, логіки, структури процесу навчання; вміння аналізувати взаємодію педагогічної теорії і практики</p>

5. Обсяг курсу

Види навчальних занять	Кількість годин (кредитів)	Форми поточного та підсумкового контролю
Лекції	34	Демонстрація усних навичок володіння матеріалом, виконання тестових завдань, участь в експрес-опитуванні
Практичні заняття	30	Усна розгорнута доповідь у формі тез з посиланням на джерела, виконання вправ, заповнення схем.
Самостійна робота	116	Робота з додатковою літературою, аналіз законодавчих актів у галузі

		освіти, виконання завдань у системі дистанційного навчання.
Всього	180 (6 кредитів)	Підсумковий контроль: курсова робота, іспит

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність (спеціалізація), освітня програма (за необхідністю)	Нормативна / вибіркова
2022/2023	2	4	Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Харчові технології)	нормативна (Н)

7. Пререквізити – Історичні та соціально-політичні студії, Технології особистісного зростання.

8. Постреквізити – Виробничо-педагогічна практика, Атестаційний екзамен із загальної та професійно-педагогічної підготовки.

9. Технічне й програмне забезпечення та/або обладнання – наявність проектора, електронних презентацій з тем курсу, які розроблені в програмі PowerPoint та оболонки Moodle для роботи в системі дистанційного навчання.

10. Політики курсу – здобувач освіти має складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. надавати для оцінювання лише результати власної роботи, під час написання письмових робіт вказувати першоджерела. Детально ознайомитися з вимогами можна за наступними посиланнями:

- [1. Положення про академічну доброчесність в УПА.](#)
- [2. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Українській інженерно-педагогічній академії.](#)
- [3. Положення про академічну доброчесність при виконанні письмових робіт здобувачами освіти Української інженерно-педагогічної академії.](#)
- [4. Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів Української інженерно-педагогічної академії.](#)

11. Календарно-тематичний план (схема) навчальної дисципліни

№ тижня	Вид і номер заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	К-ть годин
Змістовий модуль № 1. Теоретико-філософські засади педагогічної діяльності.			
1	Лекція 1	Етапи становлення і розвитку педагогічної науки. Джерела розвитку педагогіки.	2
	Лекція 2	Виховання і педагогічна думка в античному світі (Стародавня Греція та Рим)	2
	Практичне заняття 1	Педагогіка, як наука. Виховання та педагогічна думка в античному світі (Стародавня Греція та Рим)	2
	Самостійна робота 1	- проаналізувати розвиток ідей виховання у Стародавній Греції; - філософи Стародавньої Греції про виховання:.	15
2	Лекція 3-4	Становлення виховання та освіти в Україні з найдавніших часів до XIX ст.	4
	Практичне заняття 2-3	Становлення виховання та освіти в Україні з найдавніших часів до XIX ст.	4
	Самостійна робота 2	- . Розкрийте організацію та методи навчання в Києво-Могилянській Академії; - Охарактеризуйте особливості української освіти та педагогічної думки у XVIII.	20
	Лекція 5	Освіта і виховання в західноєвропейських країнах в епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації.	2
	Практичне заняття 4-5	Виховання й освіта в період середньовіччя та епоху Відродження. Педагогічна система Я.Коменського.	4
3	Лекція 6-7	Виховання, освіта та педагогічна думка країн Західної Європи у Новий та Новітній час (XVI - XX ст.)	4
	Практичне заняття 6	Розвиток педагогічних ідей у країнах Західної Європи в добу Нового часу (кін. XVIII – XIX ст.).	2
	Лекція 8	Загальні тенденції розвитку освітніх ідей на початку XXI ст.	2

	Самостійна робота 3	- проаналізувати розвиток тлумачення дефініцій «педагогіка», «освіта», «навчання», особистості в працях: Я.А. Коменського, Й. Гербарта, Ф.А.В. Дістервега, Й. Песталоцці. - Охарактеризуйте педагогічні концепції формування і розвитку особистості Е. Шпрангера, А. Маслоу В. Франкла; - скласти словник термінів до лекції №6-7 англійською мовою	20
	Практичне заняття 7-8	Загальні тенденції розвитку освіти і педагогіки у Новітній час (кінець XIX - XX ст.).	4
Всього за змістовий модуль 1 – 87 год. (лекцій – 16год., ПЗ – 16 год., СР – 55год.)			
Змістовий модуль № 2 Основні підходи до організації освітнього процесу.			
4	Лекція 9	Теорії організації змісту освіти	2
	Практичне заняття 9-10	Системний підхід та його реалізація у педагогічному процесі	4
	Самостійна робота 4	- охарактеризуйте основні принципи побудови системи освіти в Україні; - Складіть аналітичну таблицю де необхідно визначити особливості основних підходів до організації освітнього процесу. -	20
	Лекція 10	Сутність системного підходу до організації педагогічного процесу .	2
	Лекція 11	Особистісно-діяльнісний підхід та його реалізація у закладах освіти.	4
5	Лекція 12	Сутність компетентнісного підходу та його реалізація у закладах освіти.	2
	Практичне заняття 11-12	Особистісно-діяльнісний підхід як основа організації освітнього процесу.	4
	Самостійна робота 5	опрацювати основні положення систем розвивального навчання за Л.Виготським, Л.Занковим; проаналізувати досвід впровадження розвивального навчання у системі освіти України .	20
	Лекція 13-	Сутність контекстного підходу та його реалізація у закладах освіти.	2
	Лекція 14	Сутність аксіологічного підходу та його реалізація у закладах освіти	2

	Практичне заняття 13	Сутність компетентнісного підходу та його реалізація у закладах освіти.	2
7	Лекція 15	Методики і форми виховання особистості в сучасних освітніх системах	2
Всього за змістовий модуль 2 – 64 год. (лекцій – 14 год., ПЗ – 10 год., СР – 40 год.)			
Змістовий модуль № 3. Методологія, організація та здійснення науково-педагогічного дослідження.			
8	Лекція 16	Поняття методології науково-педагогічного дослідження в професійній освіті	2
	Практичне заняття 14	Методологія та методика педагогічних досліджень	2
	Лекція 17	Методи науково-педагогічного дослідження.	2
	Практичне заняття 15	Методологія та методика педагогічних досліджень	2
	Самостійна робота 6	- проаналізувати та скласти тези до розділу «Головні правила методу» твору Р.Декарта «Міркування про метод» http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/3061/1/Декарт%20Р..pdf ; - ;охарактеризувати сучасну інформаційна базу наукових досліджень; - “Інформаційний потоп” і як в ньому орієнтуватися- написати ессе.	21
Всього за змістовий модуль 3– 29год. (лекцій –4 год., ПЗ – 4 год., СР – 21 год.)			
Всього з навчальної дисципліни 1 – 180год. (лекцій – 34 год., ПЗ – 30 год., СР – 116год.)			

12. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання: Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Робота здобувача впродовж семестру/екзамен (іспит) - 73/27.

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни

№	Види робіт здобувача	Оцінка
1.	Робота на лекціях участь в обговоренні проблемних питань,	0-17
2	Робота на практичних заняттях від 0 до 2 Б	

2.1	систематична участь в обговоренні теоретичних питань; виконання практичних вправ на кожному практичному занятті	0-30
3.	Самостійне виконання завдань на сайті дистанційної освіти від : – № 1 (0-4 бали); – № 2 (0-5 бали); – № 3 (0-4 бали); – № 4 (0-4 бали); – № 5 (0-4 бали); – № 6 (0-5 бали);	0-26
4.	Іспит	0-27
	Всього за навчальну дисципліну	0-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова оцінка	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)	Оцінка за національною шкалою (залік)
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Умови допуску до підсумкового контролю:

- 1) Відпрацювання усіх практичних робіт;
- 2) Оцінка за роботу на практичних заняттях , самостійну роботу не менше, ніж 40 балів з 47 можливих.

3) Робота здобувача впродовж семестру оцінено не менше, ніж на 55 балів.

Критерії оцінювання кожного (деяких найбільш важливих) з видів робіт :

Вид завдання	Критерії оцінювання
Контроль на лекційних заняттях: заповнення робочого зошиту з теми лекції, участь в обговоренні теоретичних питань лекції.	0-1 балів – активність здобувача освіти на лекції, заповнення робочого зошиту з теми лекції, участь в обговоренні питань теоретичних питань лекції, вірні відповіді на запитання викладача.
Публічний виступ на практичних заняттях.	2 бали – здобувач освіти отримує за активну роботу на практичному занятті: <ul style="list-style-type: none">– підготовленість домашніх завдань до початку ПЗ;– обов'язковий виступ, публічний захист завдань;– активність в ході виконання завдань;– участь в обговоренні питань ПЗ;– рецензування відповідей інших студентів.
Самостійне виконання завдань на сайті дистанційного навчання.	<ul style="list-style-type: none">– 4 або 5 балів в залежності від складності завдань;– 4-5 балів всі завдання виконані вчасно, обґрунтовані, повні, вірні, з використанням основної та додаткової літератури, носять творчий характер; перевірені викладачем в дистанційному режимі.

13. Питання до екзамену/заліку:

Екзаменаційна робота містить 30 білетів. Кількість питань у білетах складає 3.

Різниця між питаннями за рівнем складності визначає кількість балів, якими мають бути вони оцінені.

Питання № 1 дозволяє оцінити знання основних методичних засад професійної освіти. Питання складається з тестових завдань.

Питання № 2 спрямовано на перевірку вмінь визначати сутність методологічних підходів до системи освіти..

Питання № 3 передбачає визначення зв'язки структурних елементів системи освіти, розробляти науково-

методичний апарат дослідження.

14. Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Левківський М. Історія педагогіки./М.Левківський.-К., 2011.- 186с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Levkivskyi_Mykhailo/Istoriia_pedagogiky.pdf
2. Завгородня Т.К. Історія педагогіки: навчально-методичний посібник / Т.К.Завгородня, Л.М.Прокопів, І.В.Стражнікова. - Івано–Франківськ, 2014. – 160 с.
3. Зінченко А. В.Педагогіка комунікативної толерантності у вищій школі [Текст] / Зінченко А. В. ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. - Черкаси : ЧНУ, 2011- 108с.
4. Скільський Д. Історія зарубіжної педагогіки : посіб. / Дмитро Скільський. – К. : Смолоскип, 2011. – 376 с.
5. Хмельницька О. С. Педагогіка. Історія педагогіки: навчально-методичний посібник. Переяслав,: Домбровська Я.М., 2021. 222 с. <http://ehsupir.uhsp.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/6026/>
6. Хрестоматія з історії педагогіки / [за заг. ред. чл.-кор. НАПН України, д-ра пед. наук, проф. А. В. Троцько]. – [в 2-х т.]. – Харків : ХНАДУ, 2011. – Т. 1. – 456 с. 32. Хрестоматія з історії педагогіки / [за заг. ред. чл.-кор. НАПН України, д-ра пед. наук, проф. А. В. Троцько]. – [в 2-х т.]. –Харків : ХНАДУ, 2011. – Т. 2.– 524 с.
7. Хрестоматія з історії української педагогіки./ навчально-методичний посібник / Упоряд. О.С. Березюк, О.М. Власенко; За ред. О.С. Березюк, О.М. Власенко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 338 с.
<http://eprints.zu.edu.ua/25154/1/Хрестоматія.%20Березюк%20О.С.%2С%2>

Додаткова (допоміжна) література

1. Андрощук, І. Реалізація системного підходу в навчальному процесі як педагогічна проблема. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 2013, 7: 8-14.

2. Антіпова, Н. П. Сутність поняття компетентнісний підхід в науково-педагогічній літературі.//Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія, 2014, Вип.199 (1), с. 28-32.
3. Лейко, С. В. Поняття компетенція та компетентність: теоретичний аналіз.//Педагогічний процес: теорія і практика. №4, 2013, с. 128-135.
4. Світ педагогіки Східної Галичини й українського зарубіжжя ХХ століття: ідеї, афоризми, висловлювання : Навч.посіб. / Укладачі Завгородня Т.К., професор; Прокопів Л.М., к.п.н, доцент; Стражнікова І.В., к.п.н., доцент. – Івано-Франківськ: видавець Третяк І.Я., 2010. – 212 с.

Інформаційні ресурси

1. [Сайт дистанційної освіти УІПА](#)
2. Наукова бібліотека УІПА library.uipa.edu.ua
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. <http://ru.osvita.ua/legislation/law/2232/>

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Завідувач кафедри

Наталія БРЮХАНОВА